

Човен

Іван Франко

Хвиля радісно плюскоче та леститься до човна,
Мов дитя, цікава, шепче і розпитує вона:
«Хто ти, човне? Що ти, човне? Відки і куди пливеш?
І за чим туди шукаєш? Що пробув? Чого ще ждеш?»

І повзе ліниво човен, і воркоче, і бурчить:
«Відки взявся я – не знаю; чим прийдеться закінчить
Біг мій вічний – тож не знаю. Хвиля носить, буря рве,
Скали грозять, надять-просять к собі береги мене.

Хвилі – то життя, то гріб мій, пестоці і смерть моя;
Понад власним гробом вічно ховзаюсь тривожно я.
Поти лиш живу правдиво, поки гріб той підо мнов:
Вітер гонить, хвиля ломить – і я вже на дно пішов.

Що ж тут думать, що тужити, що питатися про ціль?
Нині жити, завтра гнити, нині страх, а завтра біль
Кажуть, що природа-мати нас держить, як їй там тре,
А в кінці мене цілого знов для себе відбере.

Що ж тут думати? Тримає, то тримає, а візьме,
То візьме – ні в сім, ні в тому не питатиме мене.
Непогідний, несвобідний день мій, вік мій: жий чи гинь –
Все одно! Шукати цілі? Вік борись, плисти не кинь!»

Хвиля весело плюскоче та леститься до човна,
Ніжна, мов дитина, шепче і пришіптує вона:
«Човне-брате, втіх шукати серед смерті, верх могил –
Се ж не горе! Глянь на море, кільки тут несесь вітрил!

Не один втонув тут човен, та не кожний же втонув;
Хоч би й дев'ять не вернуло, то десятий повернув
І дійшов же до пристані. Та ніде той не дійде,
Хто не має цілі. Човне, як пливеш, то знай же, де!

Таж не все бурхає море, тихеє бува частіш.
Таж і в бурю не всі човни гинуть – тим ся ти потіш!
А хто знає, може, в бурю іменно спасешся ти?
Може, іменно тобі ся вдасть до цілі доплисти!»

Стрий, 13 іюня 1880